

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

25. srpnja 2018.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Europski uhidbeni nalog – Okvirna odluka 2002/584/PUP – Članak 1. stavak 2., članak 3. točka 2. i članak 4. točka 3. – Razlozi za neizvršenje – Obustava kaznene istrage – Načelo *ne bis in idem* – Tražena osoba koja je imala status svjedoka u ranijem postupku povodom istog djela – Izdavanje više europskih uhidbenih naloga protiv iste osobe”

U predmetu C-268/17,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Županijski sud u Zagrebu (Hrvatska), odlukom od 16. svibnja 2017., koju je Sud zaprimio 18. svibnja 2017., u postupku povodom izdavanja europskog uhidbenog naloga protiv

AY,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: J. L. da Cruz Vilaça, predsjednik vijeća, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger (izvjestiteljica) i F. Biltgen, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: M. Aleksejev, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 28. veljače 2018.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za osobu AY, L. Valković i G. Mikuličić, odvjetnici, M. Lester, QC, S. Abram i i P. FitzGerald, *barristers* te M. O’Kane, *solicitor*
- za Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, T. Laptoš, V. Marušić i D. Hržina, agenti,
- za hrvatsku vladu, T. Galli, u svojstvu agenta,
- za češku vladu, M. Smolek, J. Vlácil i O. Serdula, u svojstvu agenata,
- za Irsku, M. Browne, L. Williams i A. Joyce, u svojstvu agenata, uz asistenciju G. Mullan, *BL*,
- za mađarsku vladu, M. Z. Fehér, G. Koós i M. Tátrai, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: hrvatski

- za austrijsku vladu, G. Eberhard, u svojstvu agenata,
  - za rumunjsku vladu, E. Gane, C.-M. Florescu i R.-M. Mangu, u svojstvu agenata,
  - za Europsku komisiju, R. Troosters, M. Mataija i S. Grünheid, u svojstvu agenata,
- saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 16. svibnja 2018.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 1. stavka 2., članka 3. točke 2. i članka 4. točke 3. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2014., L 222, str. 14.), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 169.; u daljnjem tekstu: Okvirna odluka).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru postupka povodom izdavanja europskog uhidbenog naloga (u daljnjem tekstu: EUN) protiv osobe AY, mađarskog državljanina, od strane Županijskog suda u Zagrebu (Hrvatska).

Pravni okvir

- 3 Člankom 1. Okvirne odluke 2002/584 propisano je:
  - „1. [EUN] je sudska odluka koju izdaje država članica s ciljem uhićenja i predaje tražene osobe od strane druge države članice, zbog vođenja kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode.
  - 2. Države članice izvršavaju svaki [EUN] na temelju načela uzajamnog priznavanja u skladu s odredbama ove okvirne odluke.
  - 3. Ova Okvirna odluka ne mijenja obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela sadržanih u članku 6. Ugovora o Europskoj uniji.”
- 4 Članak 2. te okvirne odluke, naslovljen „Područje primjene [EUN-a]”, u stavcima 1. i 2. propisuje:
  - „1. „[EUN] može biti izdan u slučajevima počinjenja djela za koja je, u skladu s pravom države članice koja ga izdaje, propisana najviša kazna zatvora ili oduzimanje slobode od najmanje 12 mjeseci ili za koja je izrečena kazna zatvora ili je izdan nalog za oduzimanje slobode od najmanje četiri mjeseca.
  - 2. Sljedeća kaznena djela, ako su kažnjiva u skladu s pravom države članice koja izdaje uhidbeni nalog, propisanom najvišom kaznom zatvora ili oduzimanjem slobode od najmanje tri godine i ako su utvrđena pravom države koja izdaje uhidbeni nalog, u skladu s odredbama ove Okvirne odluke i bez provjere dvostruke kažnjivosti djela, predstavljaju razlog za predaju osobe na temelju [EUN-a]:

[...]

  - korupcija

[...]"

- 5 U članku 3. navedene okvirne odluke, naslovljenom „Razlozi za obvezno neizvršavanje [EUN-a]”, određeno je:

„Pravosudno tijelo države članice izvršenja (dalje u tekstu: ‚pravosudno tijelo izvršenja’) odbija izvršenje [EUN-a] u sljedećim slučajevima:

[...]

2. ako je pravosudno tijelo izvršenja obaviješteno da je [u odnosu na traženu osobu donesena pravomoćna presuda] u nekoj državi članici za ista kaznena djela, pod uvjetom da je, u slučaju izricanja [kazne], ta kazna izdržana ili se trenutačno izdržava ili [...] više ne može biti izvršena u skladu s pravom države članice u kojoj je [...] izrečena;

[...]"

- 6 Člankom 4. Okvirne odluke, naslovljenim „Razlozi za moguće neizvršenje [EUN-a]”, određeno je:

„Pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršenje [EUN-a]:

[...]

3. ako su pravosudna tijela države članice izvršenja odustala od kaznenog progona zbog kaznenog djela zbog kojega je izdan europski uhidbeni nalog ili su odlučila obustaviti postupak, ili ako je traženoj osobi u nekoj državi članici zbog istih kaznenih djela izrečena pravomoćna presuda koja sprečava daljnji kazneni postupak;

[...]"

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 7 Protiv osobe AY, mađarskog državljanina i predsjednika uprave jednog mađarskog trgovačkog društva, u Hrvatskoj je 31. ožujka 2014. podignuta optužnica za kazneno djelo davanja mita. U optužnici Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta osobi AY stavlja se na teret da je nezakonito osigurala isplatu znatnog novčanog iznosa visokom hrvatskom državnom dužnosniku, u zamjenu za sklapanje ugovora.
- 8 Istraga protiv osobe AY pokrenuta je u Hrvatskoj 10. lipnja 2011. Nakon izdavanja naloga o provođenju te istrage, od nadležnog mađarskog tijela zatražena je međunarodna pravna pomoć u obliku ispitivanja osobe AY u svojstvu osumnjičenika te uručjenja istoj sudskog poziva za ispitivanje.
- 9 Hrvatska su tijela u više navrata, upućivanjem zamolnica, ponovila taj zahtjev. Međutim, Mađarska tom zahtjevu nije udovoljila, s obrazloženjem da bi njegovo izvršenje moglo ugroziti mađarske nacionalne interese. Slijedom toga, u prosincu 2012. hrvatska je istraga prekinuta.
- 10 Međutim, na temelju podataka dobivenih od hrvatskih tijela, mađarski Glavni državni odvjetnik pokrenuo je 14. srpnja 2011. istragu zbog postojanja osnovane sumnje da je počinjeno kazneno djelo davanja mita na međunarodnoj razini, u skladu s mađarskim Kaznenim zakonikom. Sud koji je uputio zahtjev navodi da je ta istraga obustavljena odlukom mađarskog Glavnog državnog odvjetništva za istrage od 20. siječnja 2012., s obrazloženjem da počinjene radnje ne čine kazneno djelo u skladu s mađarskim pravom.

- 11 Ta istraga nije bila pokrenuta protiv osobe AY kao osumnjičenika, nego samo u odnosu na kazneno djelo o kojem je riječ, protiv nepoznatog počinitelja. U tom je kontekstu AY ispitan samo u svojstvu svjedoka. Usto, visoki hrvatski državni dužnosnik kojemu je novac isplaćen nije ispitan.
- 12 Dana 1. listopada 2013., nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji i u vrijeme kada sudski kazneni postupak u Hrvatskoj još nije bio pokrenut, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta izdao je EUN protiv osobe AY.
- 13 Odlukom od 7. listopada 2013. Fővárosi Törvényszék (Sud u Budimpešti, Mađarska) odbio je izvršiti taj EUN, s obrazloženjem da iz dostupnih podataka proizlazi da je u Mađarskoj u odnosu na isto djelo kao što je ono na kojem se temelji EUN već bio vođen kazneni postupak koji je obustavljen.
- 14 Nakon što je Mađarska odbila izvršiti EUN, AY je zatečen u Njemačkoj i u Austriji, ali su te dvije države članice izdale očitovanje da su odlučile ne postupiti po međunarodnoj tjeratici Interpola, s obzirom na to da bi se tim postupanjem moglo povrijediti načelo *ne bis in idem*. Slijedom toga, tajništvo Interpola odlučilo je izbrisati međunarodnu tjeraticu protiv osobe AY te je donijelo odluku da Hrvatskoj nije dopušteno koristiti se Interpolovim kanalima u vezi s osobom AY, zbog postojanja rizika povrede načela *ne bis in idem* i zbog razloga nacionalne sigurnosti na koje se pozvala Mađarska.
- 15 Nakon potvrđivanja optužnice protiv osobe AY u Hrvatskoj, 15. prosinca 2015. izdan je novi EUN, ovoga puta od strane suda koji je uputio zahtjev (izvanraspravno vijeće suda koji je uputio zahtjev, Odjel za EUN), ali taj nalog Mađarska nikad nije izvršila.
- 16 Sud koji je uputio zahtjev je 27. siječnja 2017. nadležnim mađarskim pravosudnim tijelima ponovno uputio EUN. U vezi s time taj je sud pojasnio da je, s obzirom na to da je pred njime pokrenut sudski kazneni postupak protiv osobe AY, a EUN je prvotno izdalo Državno odvjetništvo u stadiju koji prethodi pokretanju tog postupka, u državi članici izdavanja došlo do promjene okolnosti.
- 17 Budući da je od slanja tog drugog EUN-a prošlo 60 dana a da nadležna tijela države članice izvršenja nisu odgovorila, sud koji je uputio zahtjev obratio se hrvatskom članu Eurojusta. Taj sud navodi da mu je taj član, nakon izvršenog posredovanja, prosljedio očitovanje nadležnog mađarskog tijela u kojem se navodi da ono smatra da nije dužno postupiti po izdanom EUN-u o kojemu je već odlučilo tijekom istražnog postupka u Hrvatskoj. Slijedom toga, nije dužno ni poštovati rokove za postupanje predviđene Okvirnom odlukom 2002/584. Također je navedeno da u Mađarskoj ne postoji pravna mogućnost za uhićenje osobe AY niti za provođenje novog postupka izvršenja drugog EUN-a izdanog u Hrvatskoj 15. prosinca 2015. Istovjetno očitovanje nadležnog mađarskog tijela dostavljeno je sudu koji je uputio zahtjev 4. travnja 2017.
- 18 U tim okolnostima, sud koji je uputio zahtjev, s jedne strane, iznosi svoje dvojbe o tumačenju razloga za neizvršenje EUN-a predviđenih u članku 3. točki 2. i članku 4. točki 3. Okvirne odluke 2002/584. Naime, taj sud smatra da predmet EUN-a čini tražena osoba, slijedom čega se odluka koja se ističe kao razlog za neizvršenje EUN-a mora odnositi na traženu osobu u svojstvu osumnjičenika ili okrivljenika. Kad je tražena osoba tijekom postupka u kojemu je donesena ta odluka ispitana u svojstvu svjedoka, to ne može biti osnova za odbijanje izvršenja EUN-a. Slijedom navedenog, odluka o obustavi istrage u Mađarskoj koja se nije vodila protiv osobe AY ne može opravdati odbijanje predaje.
- 19 Taj sud, s druge strane, smatra potrebnim obratiti se Sudu kako bi saznao koje su obveze države članice izvršenja kad su različita nadležna pravosudna tijela u nekoliko navrata izdala EUN, u stadijima prije i nakon pokretanja sudskog kaznenog postupka.

20 U tim je okolnostima Županijski sud u Zagrebu (Hrvatska) odlučio prekinuti postupak i zatražiti od Suda da se u prethodnom postupku izjasni o sljedećim pitanjima:

- „1. Treba li članak 4. točku 3. Okvirne odluke 2002/584 tumačiti na način da se odustanak od kaznenog progona zbog kaznenog djela zbog kojeg je izdan [EUN] ili obustava postupka odnosi samo na djelo zbog kojeg je izdan [EUN] ili pak tu odredbu valja razumjeti na način da se takva odluka mora odnositi i na traženu osobu u svojstvu osumnjičenika/okrivljenika u tim postupcima?
2. Može li država članica odbiti izvršenje izdanog [EUN-a] na temelju članka 4. točke 3. Okvirne odluke 2002/584 jer je u drugoj državi članici pravosudno tijelo odustalo od kaznenog progona zbog kaznenog djela zbog kojeg je izdan [EUN] ili je odlučilo obustaviti postupak, u kojim postupcima tražena osoba nije imala svojstvo osumnjičenika/okrivljenika, već svjedoka?
3. Može li odluka o obustavi istrage, a u kojem postupku tražena osoba nije imala svojstvo osumnjičenika, već je ispitana u svojstvu svjedoka, biti razlog drugih država članica za nepostupanje po izdanom [EUN-u], na temelju članka 3. točke 2. Okvirne odluke 2002/584?
4. U kakvom su međusobnom odnosu obligatoran razlog odbijanja predaje iz članka 3. točke 2. Okvirne odluke – „ako je pravosudno tijelo izvršenja obaviješteno da je [u odnosu na traženu osobu donesena pravomoćna presuda] u nekoj državi članici za ista kaznena djela’ – i fakultativan razlog odbijanja predaje iz članka 4. točke 3. Okvirne odluke – „ako je traženoj osobi u nekoj državi članici zbog istih kaznenih djela izrečena pravomoćna presuda koja sprečava daljnji kazneni postupak’?
5. Treba li članak 1. stavak 2. Okvirne odluke 2002/584 tumačiti na način da je država izvršenja dužna donijeti odluku o svakom [EUN-u] koji joj je poslan, pa i ukoliko je već o prethodno izdanom [EUN-u] od strane drugog pravosudnog tijela rješavala protiv iste tražene osobe u istom kaznenom postupku, a novi [EUN] je izdan zbog izmijenjenih okolnosti u državi izdavanja [EUN-a] (potvrđena optužnica – početak kaznenog postupka, viši spoznajni standard, novo nadležno pravosudno tijelo/sud)?”

Postupak pred Sudom

- 21 Sud koji je uputio zahtjev zatražio je da se o ovom zahtjevu za prethodnu odluku odluči u hitnom prethodnom postupku iz članka 107. Poslovnika Suda. U prilog svojem zahtjevu taj je sud osobito pojasnio da postoji mogućnost uhićenja tražene osobe te da je protiv nje određen istražni zatvor.
- 22 Peto vijeće je 1. lipnja 2017., na prijedlog suca izvjestitelja i nakon što je saslušalo nezavisnog odvjetnika, odlučilo ne prihvatiti taj zahtjev. Međutim, s obzirom na okolnosti glavnog postupka, predsjednik Suda je odlukom od 9. lipnja 2017. ovom predmetu dodijelio prednost pri odlučivanju, u skladu s člankom 53. stavkom 3. Poslovnika.

Dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku

- 23 AY osporava dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku zbog toga što odgovori na postavljena pitanja nisu relevantni za postupak koji se vodi protiv njega u Hrvatskoj u odsutnosti. Upućena pitanja odnose se na to jesu li ostale države članice bile i jesu li obvezne izvršiti prvi i drugi EUN koji su izdani protiv njega. Međutim, odgovori na ta pitanja sudu koji je uputio zahtjev nisu potrebni kako bi mogao donijeti odluku o optužbi.

- 24 U tom pogledu valja podsjetiti da je, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, u okviru njegove suradnje s nacionalnim sudovima uspostavljene člankom 267. UFEU-a, samo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak i koji treba preuzeti odgovornost za sudsku odluku koju će donijeti da, s obzirom na posebnosti predmeta, ocijeni kako je li mu za donošenje odluke potrebna prethodna odluka tako i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu. Slijedom toga, ako se postavljena pitanja odnose na tumačenje prava Unije, Sud je načelno dužan donijeti odluku (presuda od 12. listopada 2017., *Sleutjes*, C-278/16, EU:C:2017:757, t. 21. i navedena sudska praksa).
- 25 Iz toga slijedi da pitanja o tumačenju prava Unije koja nacionalni sud uputi u pravnom i činjeničnom okviru koji utvrđuje pod vlastitom odgovornošću i čiju točnost Sud nije dužan provjeravati uživaju pretpostavku relevantnosti. Sud može odbiti odlučiti o zahtjevu za prethodnu odluku koji je uputio nacionalni sud samo ako je očito da zatraženo tumačenje prava Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ni predmetom spora u glavnom postupku, ako je problem hipotetski ili ako Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima da bi mogao dati koristan odgovor na pitanja koja su mu upućena (vidjeti presudu od 12. listopada 2017., *Sleutjes*, C-278/16, EU:C:2017:757, t. 22. i navedenu sudska praksu).
- 26 U ovom slučaju iz spisa podnesenog Sudu ne proizlazi na očit način da situacija u ovom predmetu odgovara jednom od tih slučajeva. Naime, pred sudom koji je uputio zahtjev trenutno su u tijeku dva različita postupka koji se odnose na osobu AY, odnosno kazneni postupak u odsutnosti pred raspravnim vijećem toga suda i postupak povodom izdavanja EUN-a pred izvanraspravnim vijećem. Ovaj zahtjev za prethodnu odluku upućen je u okviru potonjeg postupka.
- 27 U vezi s time, sud koji je uputio zahtjev navodi da se obraća Sudu kako bi na temelju odgovora na postavljena pitanja mogao donijeti odluku o povlačenju EUN-a izdanog protiv osobe AY. Slijedom navedenog, ne može se tvrditi da postavljena pitanja nemaju nikakve veze s činjeničnim stanjem ni predmetom postupka koji se vodi pred sudom koji je uputio zahtjev kao ni da je problem hipotetske naravi.
- 28 U svakom slučaju, dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku ne može se dovesti u pitanje okolnošću da se postavljena pitanja odnose na obveze pravosudnog tijela izvršenja, dok je sud koji je uputio zahtjev pravosudno tijelo izdavanja EUN-a. Naime, posljedica izdavanja EUN-a je moguće uhićenje tražene osobe i stoga zadiranje u njezinu osobnu slobodu. Inače, Sud je presudio da je, kad je riječ o postupku koji se odnosi na EUN, jamstvo temeljnih prava prije svega odgovornost države članice izdavanja (presuda od 23. siječnja 2018., *Piotrowski*, C-367/16, EU:C:2018:27, t. 50.).
- 29 Slijedom toga, kako bi se zajamčila ta prava – što pravosudno tijelo može navesti da donese odluku o povlačenju EUN-a koji je izdalo – važno je da to tijelo ima mogućnost obraćanja Sudu u prethodnom postupku.
- 30 Stoga valja istaknuti da u glavnom postupku održavanje na snazi EUN-a o kojem je riječ ili donošenje odluke o njegovu povlačenju ovisi o tome treba li Okvirnu odluku 2002/584 tumačiti na način da pravosudno tijelo države članice izvršenja u okolnostima poput onih o kojima je riječ u ovom predmetu može odnosno da je, ovisno o slučaju, dužno ne donijeti odluku o EUN-u koji mu je poslan ili ga odbiti izvršiti.
- 31 Slijedom toga, zahtjev za prethodnu odluku je dopušten.

O prethodnim pitanjima

Peto pitanje

- 32 Svojim petim pitanjem koje valja razmotriti prije ostalih, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 1. stavak 2. Okvirne odluke 2002/584/PUP tumačiti na način da je pravosudno tijelo države članice izvršenja dužno donijeti odluku o svakom EUN-u koji mu je poslan, čak i ako je u toj državi članici već odlučeno o prethodnom EUN-u koji se odnosio na istu osobu i isto djelo, ali je drugi europski uhidbeni nalog izdan samo zbog toga što je u državi članici izdavanja podignuta optužnica protiv tražene osobe.
- 33 Kao što to proizlazi iz teksta članka 1. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584, države članice izvršavaju svaki EUN na temelju načela uzajamnog priznavanja, u skladu s odredbama Okvirne odluke. Pravosudna tijela izvršenja mogu dakle, osim u iznimnim okolnostima, odbiti izvršiti takav nalog samo u taksativno navedenim slučajevima neizvršenja predviđenima tom okvirnom odlukom, a izvršenje EUN-a smije se podvrgnuti samo uvjetima koji su u njoj iscrpno navedeni. Okvirnom odlukom tako su izričito navedeni razlozi za obvezno neizvršenje (članak 3.) i razlozi za moguće neizvršenje (članci 4. i 4.a) EUN-a (vidjeti presudu od 10. kolovoza 2017., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, t. 50. i 51.).
- 34 U tom pogledu, člankom 15. stavkom 1. Okvirne odluke 2002/584 predviđeno je da „[p]ravosudno tijelo izvršenja odlučuje, u rokovima i pod uvjetima utvrđenima ovom Okvirnom odlukom, treba li osoba biti predana”. Također, člankom 17. stavcima 1. i 6. Okvirne odluke propisano je da se „[EUN] obrađuje [...] i izvršava kao žurni predmet” i da „[s]vako odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga mora biti obrazloženo”. Usto, člankom 22. Okvirne odluke propisano je da „[p]ravosudno tijelo izvršenja bez odlaganja obavještava pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog o odluci u vezi s djelovanjem koje treba poduzeti na temelju EUN-a”.
- 35 Slijedom navedenog, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 38. svojeg mišljenja, pravosudno tijelo koje ne odgovori na izdan EUN i stoga pravosudnom tijelu koje je izdalo nalog ne uputi nikakvu odluku povređuje svoje obveze iz spomenutih odredaba Okvirne odluke 2002/584.
- 36 Na peto pitanje stoga valja odgovoriti da članak 1. stavak 2. Okvirne odluke 2002/584/PUP treba tumačiti na način da je pravosudno tijelo države članice izvršenja dužno donijeti odluku o svakom EUN-u koji mu je poslan, čak i ako je u toj državi članici već odlučeno o prethodnom EUN-u koji se odnosio na istu osobu i isto djelo, ali je drugi europski uhidbeni nalog izdan samo zbog toga što je u državi članici izdavanja podignuta optužnica protiv tražene osobe.

Prvo do četvrtog pitanja

- 37 Svojim prvim, drugim, trećim i četvrtim pitanjem, koja valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 3. točku 2. i članak 4. točku 3. Okvirne odluke 2002/584 tumačiti na način da je radi odbijanja izvršenja EUN-a na temelju jedne od tih odredaba moguće pozvati se na odluku državnog odvjetništva, poput one mađarskog Glavnog državnog odvjetništva za istrage o kojoj je riječ u glavnom postupku, kojom se obustavlja istraga pokrenuta protiv nepoznatog počinitelja, u okviru koje je osoba protiv koje je izdan EUN ispitana samo u svojstvu svjedoka.

O članku 3. točki 2. Okvirne odluke 2002/584

- 38 U članku 3. točki 2. Okvirne odluke navodi se razlog za obvezno neizvršenje u skladu s kojim pravosudno tijelo izvršenja odbija izvršenje EUN-a ako je obaviješteno da je u odnosu na traženu osobu donesena pravomoćna presuda u nekoj državi članici za ista kaznena djela, pod uvjetom da je, u slučaju izricanja kazne, ona izdržana ili se trenutačno izdržava ili više ne može biti izvršena u skladu s pravom države članice u kojoj je izrečena.
- 39 Cilj je te odredbe izbjeći da se osoba ponovno kazneno goni ili da joj se sudi u kaznenom postupku za isto djelo (presuda od 16. studenoga 2010., Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, t. 40.) te se njome odražava načelo *ne bis in idem*, priznato člankom 50. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, u skladu s kojim se nikome ne može ponovno suditi niti ga se može ponovno kazniti u kaznenom postupku za isto kazneno djelo za koje je već pravomoćno oslobođen ili osuđen u Uniji u skladu sa zakonom.
- 40 Jedan od uvjeta za odbijanje izvršenja EUN-a jest da je u odnosu na traženu osobu „donesena pravomoćna presuda”.
- 41 U vezi s time valja pojasniti da, iako se u tekstu članka 3. točke 2. Okvirne odluke 2002/584 upućuje na „presudu”, ta se odredba primjenjuje i na odluke tijela koje sudjeluje u provedbi kaznenog postupka u nacionalnom pravnom poretku o kojemu je riječ, kojima se pravomoćno obustavlja kazneni postupak u državi članici, iako u donošenju takvih odluka nije sudjelovao sud te nemaju oblik presude (vidjeti po analogiji presudu od 29. lipnja 2016., Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, t. 39. i navedenu sudsku praksu).
- 42 U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, smatra se da je u odnosu na traženu osobu donesena pravomoćna presuda za isto djelo, u smislu članka 3. točke 2. Okvirne odluke 2002/584, ako je, nakon kaznenog postupka u širem smislu, progon pravomoćno okončan ili ako su pravosudna tijela države članice donijela odluku u skladu s kojom se okrivljenik pravomoćno oslobađa za djela koja su mu stavljena na teret (presuda od 16. studenoga 2010., Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, t. 45. i navedena sudska praksa).
- 43 Donošenje „pravomoćne presude” u smislu članka 3. točke 2. Okvirne odluke 2002/584 stoga pretpostavlja postojanje ranijeg kaznenog progona koji se vodio protiv tražene osobe (vidjeti u tom smislu presude od 16. studenoga 2010., Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, t. 46. i 47.; od 5. lipnja 2014., M, C-398/12, EU:C:2014:1057, t. 31. i 32. i od 29. lipnja 2016., Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, t. 34. i 35.).
- 44 Usto, načelo *ne bis in idem* primjenjuje se samo na osobe u odnosu na koje je donesena pravomoćna presuda u državi članici (vidjeti presudu od 28. rujna 2006., Gasparini i dr., C-467/04, EU:C:2006:610, t. 37.). Suprotno tomu, ono se ne primjenjuje na osobe koje su samo ispitane u okviru kaznene istrage, poput svjedoka.
- 45 U ovom slučaju, iz spisa koji je podnesen Sudu proizlazi da se istraga koja se u Mađarskoj vodila nakon zaprimanja hrvatske zamolnice, koja je obustavljena odlukom mađarskog Glavnog državnog odvjetništva za istrage od 20. siječnja 2012., vodila protiv nepoznatog počinitelja. Ona se nije vodila protiv osobe AY u svojstvu osumnjičenika ni okrivljenika, s obzirom na to da su mađarska tijela tu osobu ispitala samo u svojstvu svjedoka. Slijedom toga, s obzirom na to da se kazneni postupak nije vodio protiv osobe AY, ne može se smatrati da je u odnosu na nju donesena pravomoćna presuda, u smislu članka 3. točke 2. Okvirne odluke 2002/584.

46 Radi odbijanja izvršenja EUN-a na temelju članka 3. točke 2. Okvirne odluke 2002/584 nije stoga moguće pozvati se na odluku državnog odvjetništva, poput one mađarskog Glavnog državnog odvjetništva za istrage o kojoj je riječ u glavnom postupku, kojom se obustavlja istraga u okviru koje je osoba protiv koje je izdan EUN ispitana samo u svojstvu svjedoka.

O članku 4. točki 3. Okvirne odluke 2002/584

47 U članku 4. točki 3. Okvirne odluke 2002/584 navode se tri razloga za moguće neizvršenje.

48 U skladu s prvim razlogom za neizvršenje, predviđenim člankom 4. točkom 3. te okvirne odluke, pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršenje EUN-a ako su pravosudna tijela države članice izvršenja odustala od kaznenog progona zbog kaznenog djela zbog kojega je izdan EUN.

49 Međutim, predmet odluke mađarskog Glavnog državnog odvjetništva za istrage o kojoj je riječ u glavnom postupku nije odustanak od kaznenog progona, slijedom čega taj razlog za neizvršenje nije relevantan u okolnostima poput onih o kojima je riječ u ovom slučaju.

50 U skladu s drugim razlogom za neizvršenje, predviđenim člankom 4. točkom 3. Okvirne odluke 2002/584, izvršenje EUN-a može se odbiti ako su pravosudna tijela države članice izvršenja odlučila obustaviti postupak zbog kaznenog djela zbog kojega je izdan EUN.

51 U vezi s time, valja istaknuti da se prvi dio članka 4. točke 3. Okvirne odluke 2002/584, u kojemu se navodi taj razlog za neizvršenje, odnosi samo na „kazneno djelo zbog kojega je izdan EUN”, a ne na traženu osobu.

52 Valja podsjetiti i na to da, s obzirom na to da je odbijanje izvršenja EUN-a iznimka, razloge za neizvršenje takvog naloga treba usko tumačiti (vidjeti presudu od 23. siječnja 2018., Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, t. 48. i navedenu sudsku praksu).

53 Kao što je to navela Komisija, tumačenje u skladu s kojim bi se na temelju drugog razloga za neizvršenje iz članka 4. točke 3. Okvirne odluke 2002/584 izvršenje EUN-a moglo odbiti kad se nalog odnosi na isto djelo kao ono u odnosu na koje je već donesena ranija odluka, neovisno o identitetu osobe protiv koje se vodio postupak, bilo bi nedvojbeno preširoko te bi se time stvorio rizik izbjegavanja obveze izvršenja EUN-a.

54 Naime, kao što to proizlazi iz članka 1. stavka 1. te okvirne odluke, EUN je sudska odluka čiji je cilj uhićenje i predaja tražene osobe. EUN se stoga ne izdaje samo u odnosu na kazneno djelo, nego neizbježno i u odnosu na određenu osobu.

55 Usto, cilj tog razloga za neizvršenje nije zaštititi osobu od mogućnosti da se protiv nje vode uzastopne istrage za isto djelo u više država članica (vidjeti po analogiji presudu od 29. lipnja 2016., Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, t. 45. i navedenu sudsku praksu).

56 Naime, Okvirna odluka 2002/584 donesena je u kontekstu područja slobode, sigurnosti i pravde, na kojem je osigurano slobodno kretanje osoba zajedno s odgovarajućim mjerama u pogledu, među ostalim, sprečavanja i suzbijanja kriminaliteta (vidjeti po analogiji presudu od 29. lipnja 2016., Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, t. 46.).

57 Slijedom toga, drugi razlog za neizvršenje predviđen člankom 4. točkom 3. Okvirne odluke 2002/584 treba tumačiti s obzirom na potrebu promicanja sprečavanja i suzbijanja kriminaliteta (vidjeti po analogiji presudu od 29. lipnja 2016., Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, t. 47.)

- 58 Valja pak utvrditi da, u okolnostima poput onih o kojima je riječ u ovom slučaju, u kojima je, s jedne strane, istraga vođena protiv nepoznatog počinitelja, a ne protiv tražene osobe protiv koje je izdan EUN i, s druge strane, odluka o obustavi te istrage nije donesena u odnosu na tu osobu, nije postojala uključenost te osobe u kazneni postupak u širem smislu, o kojem je riječ u prvom dijelu članka 4. točke 3. Okvirne odluke 2002/584, koja bi opravdavala odbijanje izvršenja EUN-a.
- 59 Takvo tumačenje potvrđuje i povijest nastanka Okvirne odluke 2002/584 s obzirom na to da iz prvotnog prijedloga Komisije (COM (2001) 522 *final*, str. 18.) proizlazi da je prvi dio članka 4. točke 3. te okvirne odluke odraz članka 9. druge rečenice Europske konvencije o izručenju potpisane u Parizu 13. prosinca 1957. Prema potonjoj odredbi „[i]zručenje se može odbiti u slučaju kada su nadležni organi strane od koje se izručenje traži odlučili ne pokrenuti ili prekinuti postupak u svezi s istim kaznenim djelom ili djelima”. U vezi s time, u izvješću s objašnjenjima uz navedenu konvenciju pojašnjava se da se ta odredba odnosi na slučaj pojedinca „u odnosu na kojeg” je donesena odluka koja sprečava daljnji kazneni postupak ili kojom se postupak obustavlja (vidjeti str. 9. Izvješća s objašnjenjima uz Europsku konvenciju o izručenju (Pariz, 13. prosinca 1957., Zbirka europskih ugovora – br. 24)).
- 60 Slijedom toga, u okolnostima poput onih iz točke 58. ove presude, radi odbijanja izvršenja EUN-a na temelju drugog razloga za neizvršenje predviđenog člankom 4. točkom 3. Okvirne odluke 2002/584, nije se moguće pozvati na spomenutu odluku.
- 61 Naposljetku, u skladu s trećim razlogom za neizvršenje, predviđenim člankom 4. točkom 3. Okvirne odluke 2002/584, pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršiti EUN ako je traženoj osobi u nekoj državi članici zbog istih kaznenih djela izrečena pravomoćna presuda koja sprečava daljnji kazneni postupak.
- 62 U tom je pogledu dovoljno istaknuti da se u situaciji poput one o kojoj je riječ u ovom predmetu taj razlog za neizvršenje ne može primijeniti s obzirom na to da nisu ispunjeni uvjeti za njegovu primjenu.
- 63 Slijedom navedenog, s obzirom na sva prethodna razmatranja, na prvo, drugo, treće i četvrto pitanje valja odgovoriti da članak 3. točku 2. i članak 4. točku 3. Okvirne odluke 2002/584 treba tumačiti na način da se radi odbijanja izvršenja EUN-a na temelju jedne od tih odredaba nije moguće pozvati na odluku državnog odvjetništva, poput one mađarskog Glavnog državnog odvjetništva za istrage o kojoj je riječ u glavnom postupku, kojom se obustavlja istraga pokrenuta protiv nepoznatog počinitelja, u okviru koje je osoba protiv koje je izdan EUN ispitana samo u svojstvu svjedoka a da se protiv nje nije vodio kazneni postupak niti je ta odluka donesena u odnosu na tu osobu.

Troškovi

- 64 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (peto vijeće) odlučuje:

- 1. Članak 1. stavak 2. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009., treba tumačiti na način da je pravosudno tijelo države članice izvršenja dužno donijeti odluku o svakom europskom uhidbenom nalogu koji mu je poslan, čak i ako je u toj državi članici već odlučeno o**

prethodnom europskom uhidbenom nalogu koji se odnosio na istu osobu i isto djelo, ali je drugi europski uhidbeni nalog izdan samo zbog toga što je u državi članici izdavanja podignuta optužnica protiv tražene osobe.

2. Članak 3. točku 2. i članak 4. točku 3. Okvirne odluke 2002/584, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom 2009/299, treba tumačiti na način da se radi odbijanja izvršenja europskog uhidbenog naloga na temelju jedne od tih odredaba nije moguće pozvati na odluku državnog odvjetništva, poput one mađarskog Glavnog državnog odvjetništva za istrage o kojoj je riječ u glavnom postupku, kojom se obustavlja istraga pokrenuta protiv nepoznatog počinitelja, u okviru koje je osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog ispitana samo u svojstvu svjedoka a da se protiv nje nije vodio kazneni postupak niti je ta odluka donesena u odnosu na tu osobu.

Da Cruz Vilaça

Levits

Borg Barthet

Berger

Biltgen

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgju 25. srpnja 2018.

Tajnik

A. Calot Escobar

Predsjednik petog vijeća

J. L. da Cruz Vilaça